

EVALUATIE NO LABEL PLEKKEN IN DORDRECHT

Inhoud

1. Conclusies
2. Evaluatie No Label plekken in Dordrecht
3. Stichting DOOR
4. Stichting Het Vogelnest
5. Het Spectrum
6. Ambities, sterke & verbeterpunten

Bijlage:
Subsidies voor het No Label project
Geteld en verteld

In 2018 is de gemeente Dordrecht begonnen met de pilot No Label. Drie maatschappelijke organisaties (stichting DOOR, Het Vogelnest en Het Spectrum) bieden – met subsidie van de gemeente - laagdrempelige voorzieningen aan voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt om werkervaring en ritme op te doen. In 2019 is er weer subsidie verleend. Het doel van het No Label project is dat er geleidelijk weer sprake is van een actief leven voor de deelnemers, binnen de eigen mogelijkheden en met een grote(re) portie zelfvertrouwen of geluk.

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden heeft onderzocht wat de pilot met name voor de deelnemers, maar ook voor de wijk betekent. Zijn de ambities gerealiseerd? Hoe is de samenwerking tussen de betrokken partijen? En wat zijn de sterke punten en de verbeterpunten?

1 Conclusies

De pilot No Label betekent voor de kandidaten en de wijk...

dat er ontmoetingsplekken zijn gecreëerd waar iedereen welkom is, er geen vragen en eisen worden gesteld en waar iets te doen is. Er staat een kop koffie klaar en er zijn mogelijkheden de handen uit de mouwen te steken. De buurt leeft op omdat er naast een warm welkom en koffie, activiteiten worden ontplooid met elkaar.

De mate waarin de ambities van de gemeente Dordrecht zijn gerealiseerd...

verschilt per organisatie. De levendigheid in de wijk is het meest vergroot in de Vogelbuurt. Van een 'no go area' is de plek geworden tot een gemoedelijk plein vol activiteiten en gezelligheid rond de koffiebar. Alle drie organisaties hebben mensen geactiveerd en een deel van hen aan een baan geholpen. De organisaties die de No Labelplekken dragen vormen samen met de vrijwilligers een gemeenschap waarin mensen zichtbaar opbloeien.

De samenwerking tussen betrokken partijen...

is goed voor wat betreft DOOR en Het Vogelnest en verloopt stroever tussen het Vogelnest en het Spectrum en tussen DOOR en Het Spectrum.

De sterke punten van de huidige werkwijze...

zijn de schaalgrootte en de persoonlijke aandacht en betrokkenheid van de sleutelfiguren op de locatie.

Belangrijkste verbeterpunt...

is de samenwerking met de ketenpartners. Het SDD stelt naar aanleiding van dit verbeterpunt dat zij de No Label plekken onder de aandacht zal brengen onder de Dordtse consulenten en dat er bovendien actief aansluiting wordt gezocht met de matchingsunits van MEE.

2 Evaluatie No Label plekken in Dordrecht

Wat is een No Label plek?

Een "No Label" plek is een plek waar alle mensen met meer of minder afstand tot werk, laagdrempelig kunnen instromen om zichzelf verder te ontwikkelen. Op een niet alledaagse locatie kunnen nieuwe contacten gelegd worden, andere inzichten ontstaan en samen met andere vrijwilligers en/of de buurt activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd worden. Zinvol aan de slag, zonder hokjesgeest en vanuit eigen kracht met slechts één belangrijke voorwaarde: "afspraak is afspraak". Uiteindelijk doel van het "No Label" project is dat geleidelijk weer sprake is van een actief leven voor de deelnemers, binnen de eigen mogelijkheden en met een grote(re) portie zelfvertrouwen of geluk. Een plek waar je niet wordt aangesproken op je probleem, wel op dat wat je kunt.

Ambities gemeente Dordrecht met No Label plekken

Met de subsidie voor de No Label plekken ambieert de gemeente Dordrecht de levendigheid in de wijk te vergroten, bestaande ontmoetingsplekken een impuls te geven, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren én waar mogelijk de kans op betaald werk te vergroten.

Evaluatievragen

1. Wat heeft de pilot voor de kandidaten en voor de wijk betekend?
2. In welke mate hebben de stichting DOOR, Het Vogelnest en Het Spectrum de ambities gerealiseerd?
3. Hoe verloopt de samenwerking tussen betrokken partijen?
4. Wat zijn de sterke punten van de huidige werkwijze?
5. Wat zijn eventuele aandachtspunten of verbeterpunten?

3 Stichting DOOR

Stichting DOOR is het 'Stadswaarde-huis' van Dordrecht. "Het is de broed-, experimenteer- en werkplek waar een groeiende groep vrijwilligers sociaal-maatschappelijke en creatief-culturele activiteiten creëert".

DOOR heeft subsidie ontvangen als No Label locatie om het project vorm te geven binnen de eigen organisatie. Drie personen (zzp-ers) zijn ingehuurd om het project én DOOR met de eigen professionalisering/structuur verder te helpen. Dit komt ten goede aan alle DOOR vrijwilligers. De activeringscoach heeft de belangrijkste rol. Zij begeleidt deelnemers die instromen en samen met de verschillende coördinatoren binnen DOOR zoekt naar de juiste matches en werkwijze.

No Label plekken bij DOOR

Het No Label project is in de ogen van DOOR een gezamenlijke zoektocht om betrokken deelnemers te laten groeien en past in de missie van DOOR. Er wordt gewerkt aan de hand van de Scrum-methode: Geen boekwerken vol plannen, maar leren uit de praktijk en gezamenlijk bekijken wat wel en wat niet werkt. No Label vrijwilligers wordt bij binnenkomst gevraagd bij welke rol, functie of activiteit ze zich het gelukkigst (denken) te voelen. DOOR is nadrukkelijk geen zorg-plek, wel een proefplek waar je je talent kunt inzetten of laten zien.

Betekenis van DOOR voor de No Label deelnemers

We spraken 11 deelnemers; vijf vrouwen en zes mannen, variërend in leeftijd van eind 20 tot eind 60 jaar. Ze kwamen via een ontmoeting met een medewerker van DOOR, of het vrijwilligershuis, of jobcoach en de vacaturemap van het Vogelnest bij DOOR terecht.

- Tien van de elf deelnemers worden **blij** van de mensen en de plek DOOR. Met anderen samen dingen doen is waar die vreugde vooral mee te maken heeft.
- Zes van de elf deelnemers hebben veel meer **zelfvertrouwen** gekregen, eentje een beetje meer en voor de overige vier is het zelfvertrouwen hetzelfde gebleven.
- We vroegen ook naar de mate van en het **gemak met contact** hebben met anderen. Vijf van de elf deelnemers hebben veel meer contact, twee een beetje meer en voor vier deelnemers is er geen verandering in contact.
- Zeven van de 11 gesprekspartners **ontwikkelen zich** naar eigen zeggen door hun ingebed zijn in de DOOR gemeenschap. Acht van de 11 deelnemers zijn hier tijdens de openingstijden of vaker te weten als er activiteiten georganiseerd worden.

Op de vraag in welke rol, functie of activiteit men zich het gelukkigst denkt te voelen kwamen de volgende antwoorden:

'Thomashuis in de wereld zetten'
'Rust, structuur, weg van zorg thuis'
'bestuurslid, kernteam en werkvloer' **'manusje van alles'**
'kok, barman en organisator van evenementen' **'eigen bedrijf'** **'activiteiten oppakken'** **'adviesfunctie binnen DOOR bestuur'** **'prikkel van buiten zetten mij in gang'** **'samen met anderen vrijwilligerswerk doen'**

We vroegen ook welke activiteiten die deelnemers als eerste oppakten toen ze bij DOOR actief werden als vrijwilliger.

'Atelierruimte' **'organiseren van de keuken'**
'bestuurslid worden' **'lunch maken op vrijdag'**
'geluidsklussen' **'achter de bar staan'** **'inrichting nieuwe plek aan de Spuiboulevard'** **'huishoudelijke klussen'**
'productie en daarna steeds iets anders'

Zes van de tien deelnemers zijn in hun eigen ogen actiever geworden door hun betrokkenheid bij DOOR als vrijwilliger. Van de negen mensen die een rapportcijfer gaven aan de kwaliteit van leven vóór hun betrokkenheid bij DOOR en nu, zien we dat voor tweederde (6) het cijfer omhoog is gegaan; bij 3 van die 6 met ruim drie punten, en 3 anderen met 1 punt. Voor nog eens drie mensen veranderde het cijfer niet.

Deelnemer E in een lange spontaan geschreven brief "mijn leven"

*'Bijna 3 jaar werk ik er al [bij DOOR], het lijkt veel langer, want als ik terugkijk op wat ik allemaal mocht doen, leren en ervaren, en niet te vergeten de persoonlijke ontwikkeling die ik heb doorgemaakt, is het alsof ik hier altijd al ben geweest. Dat er voor 2017 geen DOOR in mijn leven was, daar kan ik mij nog amper een voorstelling van maken.... of wil ik dat niet? Want sinds ik bij DOOR werk, kijk ik vooruit. Daarvoor was het vaak een terugkijken op een moeilijk verleden, en weinig verandering tegemoet kunnen zien voor de toekomst. Als je 42 jaar bent, en al vanaf je 26e in de Bijstand zit, lijkt de toekomst soms uitzichtloos'.
()*

{ik ben} een "tussen de wal en het schip" voorbeeld. Te beperkt om regulier werk te verrichten, maar "te goed" voor een beschermde werkplek of afdoende begeleiding van een jobcoach of iets dergelijks, en bovendien met het stempel "niets meer aan doen". Met mijn achtergrond kan ik bijna zeggen dat ik de belichaming ben van een gemiddeld lid van mijn inmiddels DOOR-familie'.

Atelierhouder B "Koffie appje"

'Hoe heerlijk is dat, je zo welkom te voelen op de vroege morgen. Ik kijk ernaar uit en verheug me om deze reden altijd op de woensdag. Vandaag heb ik een bonus: F geeft een combideal: Een massage en N maakt een Vegan bakkie soep. Die is altijd lekker en gezond!' 'Op dit moment in mijn leven geeft DOOR me een thuiskomen, een plek waar ik me welkom voel. Waar, ondanks dat iedereen anders is met en zonder gebreken, er ruimte is met en voor elkaar. Maar daar stopt het niet, het draagt verder, zodanig dat ik die warmte ook doordraag in andere aspecten van mijn leven. Ik kan alleen maar zeggen dat ik op dit moment niet zonder DOOR in mijn leven zou willen. Niet zonder de mede atelierhouders en al helemaal niet zonder A&E&N zo mooi hoe zij iedereen een warm welkom geven.'

Betekenis van DOOR voor de wijk

Eenzame mensen uit de buurt zoeken bij DOOR een plek voor de vrijdagmiddaglunch. Ook de huiskameractiviteiten trekken veel mensen uit de buurt, een soort bruis aan de boulevard. Een leeg donker slooppand is weer verlicht en de burens zijn blij (veiligheidsaspect). Er waren en zijn veel positieve reacties. De mensen in de Voorstraat - de voormalige plek van DOOR - waren bedroefd dat DOOR moest vertrekken. Er is vanuit de buurt, de vrijwilligers en de bezoekers vraag naar bredere openingstijden en meer activiteiten.

4 Stichting Het Vogelnest

Koffiebar Het Vogelnest is een ontmoetingsplek voor buurtbewoners rond het Vogelplein. Buurtbewoners die op zoek zijn naar een sociale basis kunnen zichzelf ontplooiën en ontwikkelen bij Het Vogelnest. Het Vogelnest biedt onder meer kinderactiviteiten, een moestuinproject, een doe-het-zelf atelier, een kookgroep, de formulierenbrigade, een buurtmoedergroep en huiswerkbegeleiding.

'We mixen mensen uit verschillende doelgroepen, met verschillende achtergronden. [...]Het mixen zorgt voor een gevoel van saamhorigheid, tolerantie en begrip. Mensen leren van elkaar.' Interview met begeleider het Vogelnest.

Het Nestcafé

In 2016 begon Het Vogelnest in een sloopflat in combinatie met een buurtkamer. In maart 2018 opende op een tiental meters van de huidige plek een kleine variant van de huidige container die als koffiebar functioneerde. De container is weg en deze plek is niet meer beschikbaar vanwege een nieuwbouwproject. Op 26 juni 2019 is de nieuwe uitschuifbare zeecontainer geplaatst en is men vooral bezig geweest met het opzetten en inrichten van de plek. Daarna is er ook een moestuin aangelegd. Toen alles eenmaal stond en aangelegd was werden de activiteiten weer opgepakt. Inmiddels is er een uitgebreid programma met activiteiten. Koffiebar Het Vogelnest is nu dé ontmoetingsplek op het Vogelplein voor buurtbewoners. Iedereen die de Vogelbuurt mooier, creatiever en gezelliger wil maken is welkom.

No Label plekken bij Het Vogelnest

Het Vogelnest is een omgeving waar mensen niet lastig worden gevallen met vragen en is speciaal bedoeld voor de mensen die anders tussen wal en schip raken. Deelnemers krijgen de mogelijkheid om op eigen tempo en niveau mee te werken aan verschillende activiteiten. Dat biedt voor veel deelnemers structuur, houvast en regelmaat. De begeleiding naar werk is daarbij mooi mee genomen, maar is geen doel op zich. Het voornaamste doel is en blijft het versterken en gelukkig maken van de Vogelbuurt.

De begeleiding die mensen krijgen is 'zachtmoedig', zonder enige vorm van push zegt een begeleider. Een andere begeleider legt ons uit dat mensen zich soms alleen even gehoord willen voelen. *"Als ik zie dat iemand het lastig heeft ga ik naar hem of haar toe om even te praten. Door te praten kunnen we mensen een goede plek hier bieden en laten we ze aansluiten bij de juiste activiteiten. Ik zie dat mensen daar enorm door groeien."* Deelnemers die we spreken geven aan dat ze heel veel dingen zelfstandig doen. *"Als het even niet gaat of iets niet lukt dat geef ik dat zelf aan. Er is dan altijd iemand die even wil helpen."*

Betekenis voor No Label deelnemers

In het Nestcafé spraken wij met zeven deelnemers; vijf mannen en twee vrouwen, variërend in leeftijd van begin 40 tot begin 70 jaar. Ze zijn terecht gekomen bij Het Vogelnest doordat ze nieuwsgierig waren en een kijkje gingen nemen of doordat een andere buurtbewoner ze heeft mee gevraagd. Anderen werden vanuit DOOR doorgestuurd of kwamen via andere zorginstellingen terecht bij Het Vogelnest.

- Zes van de zeven deelnemers worden **blij** van het Nestcafé. Vooral gezellig **samen met anderen bezig zijn** maakt dat die mensen zich zo blij voelen. Het Vogelnest wordt dan ook door deelnemers en begeleiders omschreven als een fijne plek waar buurtbewoners elkaar ontmoeten en samen creatief bezig zijn.
- Zes deelnemers vinden dat hun **zelfvertrouwen** is gegroeid en voor één deelnemer is dat niet veranderd.
- Vier van de zeven deelnemers geven aan dat ze **makkelijker contact** maken doordat ze bij het Vogelnest actief zijn. Twee deelnemers geven aan dat dat geen verschil maakt.
- Daarnaast hebben drie geïnterviewden het gevoel zich **ontwikkeld** te hebben. Twee deelnemers gaven aan dat ze zich niet hebben kunnen ontwikkelen en weer twee deelnemers gaven aan dat het niet verschilt.
- Alle deelnemers die wij spraken komen regelmatig langs. Sommigen komen iedere dag, anderen een paar keer per week. Ze blijven een paar uurtjes, drinken samen koffie, en gaan dan weer verder.

Als we deelnemers vragen binnen welke rol, functie of activiteit zij zich het gelukkigst denken te voelen komen de volgende antwoorden spontaan op:

'Alles, als er maar gezelligheid is' 'De blijdschap van anderen maakt mij gelukkig' 'Werken in de tuin' 'Lekker koken en bakken' 'Organiseren van evenementen'

De activiteiten die deelnemers het eerst hebben opgepakt toen zij vrijwilliger werden zijn:

'Koffie zetten' 'Het plein opruimen'
'Maken van hapjes' 'Kinder- en buitenactiviteiten organiseren' 'pannenkoeken bakken op zaterdag'
'Bar dienst' 'Afval opruimen'

Vijf van de zes deelnemers die cijfers gaven voor de kwaliteit van hun leven vóór hun komst bij Het Vogelnest en nu, geven nu hogere cijfers. Drie daarvan zijn gestegen met 5 punten of meer, één is gestegen met drie punten en één steeg met anderhalf punt.

Deelnemer A over zijn tijd bij Het Vogelnest

"Het Vogelnest vind ik een mooi initiatief. Er werken diverse mensen en dat maakt dat het soms onrustig is en daarna weer rustig. Je ontmoet mensen die je soms lang kent en soms nog niet kende. Dat vind ik het mooie; het verbindt mensen met elkaar en laat ze toch los en vrij."

Deelnemer H over zijn ervaring met Het Vogelnest

"Ik werkte in het begin bijna elke dag, omdat ik het zo leuk vind. Daarna hebben we afgesproken om ook wat rust in te plannen, waardoor ik toen om de dag kwam werken. Ik heb een lange tijd thuis gezeten en kwam niet meer veel buiten. Sinds ik hier werk voel ik mij gelukkiger, omdat ik meer onder de mensen ben en ik leer zelfstandig werken. Het geeft me meer zelfvertrouwen."

Betekenis voor de Vogelbuurt

Het Vogelnest is ooit begonnen als een initiatief om de Vogelbuurt 'vanuit het hart te versterken'. Die doelstelling lijkt behaald. Stichting het Vogelnest biedt de hele week verschillende soorten activiteiten aan. Van crea-ochtenden, de huiswerkclub, tienerclub tot spelletjes middagen, marshmallow middagen en thee in de tuin. Daarmee wordt een brede doelgroep bediend. Daarnaast zijn alle buurtbewoners iedere dag welkom voor koffie en een leuk gesprek.

Mensen zien het als een mooi initiatief en het heeft een goede invloed op de buurt. Voor de komst van het Vogelnest was het Vogelplein kil en ongezellig. Sommigen omschrijven het zelfs als 'no-go-area'. Nu is het plein levendig en komen er steeds meer mensen uit de wijk langs voor koffie. De sociale cohesie is groot, mensen praten onderling over leuke maar ook lastige privéomstandigheden. Als iemand een tijdje niet is geweest, nemen ze zelf contact met elkaar op; "hé, waar was je? Alles goed?" Ook dat versterkt de wijk.

5 Het Spectrum

Het Spectrum is een woon-, zorg- en welzijnsorganisatie met 900 medewerkers. Het Spectrum exploiteert een hospice en twee verpleeghuizen. Daarnaast verhuurt de zorgorganisatie 700 seniorenwoningen. Bovendien baat Het Spectrum op zes plekken in de stad ontmoetingsplekken uit; de zogenaamde 'plinten'. Dit zijn plekken waar "bewoners en buurtbewoners meedoen, actief bijdragen, betrokken zijn, samen zelf organiseren, beleven en ervaren". De plinten worden beheerd door een parttime medewerker ontmoetingsplekken en een aantal vrijwilligers. Wekelijks bezoeken ± 2.500 wijkbewoners deze ontmoetingsplekken.

Motivatie om mee te doen aan de pilot

Het Spectrum wil onderdeel van de samenleving zijn en bijdragen aan maatschappelijke waarden. Daarom doet de zorgorganisatie mee aan de pilot No Label. Omdat de No Label pilot bijdraagt aan gemeentelijke doestellingen (op het gebied van maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid én vitale en zorgzame wijken), ontvangt Het Spectrum voor de begeleiding van No Label kandidaten in 2018 en 2019 subsidie. Van Het Spectrum wordt verwacht dat zij zorgdraagt voor de begeleiding van No Label kandidaten en waar mogelijk zorgt voor ontwikkeling en doorstroom.

No Label plekken bij het Spectrum

In 2018 en 2019 hebben 83 kandidaten werkervaring opgedaan in de plinten. Deze vrijwilligers werken in de (spoei-)keuken, het restaurant, de bediening (koffie, thee, eten) of achter de kassa. Maar sommige kandidaten zijn ook aan de slag gegaan als huishoudelijk medewerker ("meedraaien in de huishouding"). Voorafgaand aan het project was de verwachting dat de Sociale Dienst Drechtsteden, DOOR en het Vogelnest veel kandidaten zouden leiden naar een van de plinten. Gaandeweg het project werd duidelijk dat dit niet het geval was. De kandidaten kwamen vooral binnen via het sociaal wijkteam, stichting de Hoop, Drechtwerk en Gemiva of kwamen zelf binnenlopen.

Kandidaten van de Hoop (opvang dakloze verslaafden) zijn relatief vaak uitgevallen. Het was lastig om met deze kandidaten, die op het werk onaangepast gedrag vertoonden, afspraken te maken. Zij konden de verantwoordelijkheid die hoort bij een No Label plek binnen het Spectrum niet aan. De zorgorganisatie heeft daarom van zeven kandidaten afscheid moeten nemen (uitstroom wegens 'ongepast gedrag').

Betekenis voor No Label deelnemers

We hebben alleen de contactpersoon van Het Spectrum gesproken over de ervaringen van No Label deelnemers, niet de deelnemers zelf door het vertrek van onze gesprekspartner bij Het Spectrum. In de ogen van Het Spectrum veranderden de kandidaten in een periode van enkele maanden van verlegen, schuwe, eenzame, kwetsbare mensen in gewaardeerde, sociale, zelfverzekerde collega's. Door het vrijwilligerswerk bloeiden de kandidaten op (mensen aankijken, praatje maken, koffie meedrinken, beter gekleed en verzorgd). Ook nemen zij meer verantwoordelijkheid op zich; bijvoorbeeld het zelfstandig draaien van bloemschikken.

Sommige vrijwilligers zijn uitgestroomd. Met hen is een exitgesprek gehouden. Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat een deel van de kandidaten een betaalde baan heeft gevonden. Het Spectrum heeft 83 kandidaten begeleid. Vier van hen hebben een baan gevonden, waarvan twee bij Het Spectrum zelf. Het Spectrum had bij aanvang van het project de hoop dat een deel van de No Label kandidaten zou kunnen doorstromen binnen de eigen organisatie. Dit is ten dele gelukt. Het niveau van de kandidaten was echter te laag om meer kandidaten een plek hadden kunnen hebben binnen het Spectrum.

6 Ambities, sterke & verbeterpunten

Ambities door elke locatie op een andere manier behaald.

Levendigheid in de wijk is het meest in het oog springend vergroot in de Vogelbuurt. Van een 'no go area' is de plek geworden tot een gemoedelijk plein vol activiteiten en gezelligheid rond de koffiebar. Ook van DOOR –pas vanaf september 2018 op de huidige plek– begint weer uitstraling op de buurt te ontstaan door de activiteiten, de ateliers en de steeds ruimer wordende openingstijden. Hierdoor hebben bestaande ontmoetingsplekken door deze twee stichtingen met hun activiteiten een impuls gekregen. Voor Het Spectrum is het beeld minder zichtbaar op deze punten, deels omdat het een heel ander soort instelling is, te weten een zorginstelling. Alle drie partijen hebben mensen geactiveerd en een deel van hen aan een baan geholpen. De organisaties die de No Labelplekken dragen vormen een kleine gemeenschap waarin mensen zichtbaar opbloeien. Het zijn plekken en mensen waar de deelnemers blij van worden, zich nuttig en gewaardeerd voelen.

Sterke punten van deze werkwijze

Het project is in ieder geval bij DOOR en Het Vogelnest kleinschalig met een persoonlijke benadering. Er is veel activering doordat er gewoon dingen te doen zijn, koffiezetten, achter de bar staan, het geluid verzorgen etc. Die simpele zaken zijn enorm behulpzaam. Belangrijkste winst voor de deelnemers is dat ze anderen om zich heen hebben op die plek.

Aandachts- en verbeterpunt is de samenwerking met de ketenpartners en elkaar

Over de samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) en het vrijwilligershuis (nu Inzet 078) zijn alle No Label partijen niet zo positief. De SDD had volgens hen een belangrijke samenwerkingspartner kunnen zijn, maar de casemanagers van de SDD hebben amper kandidaten doorgestuurd. Bij de start van het project zag de SDD vooral kansen voor de Dordtse inwoners vanwege de laagdrempeligheid van het project. De SDD zegt nooit benaderd te zijn met het verzoek inwoners te wijzen op de No Label plekken. De SDD stelt voor het vervolg voor dat er aansluiting wordt gezocht met de matchingsunits van MEE. Ook zal de SDD de No Labelplekken nogmaals onder de aandacht brengen van de consultants die actief zijn in Dordrecht. Ook het vrijwilligershuis (nu Inzet 078) had in de ogen van de No Label organisaties had zelf actief vrijwilligers moeten opsporen. Het Spectrum vindt dat daarnaast als enige dat de gemeente haar rol hierin niet goed heeft opgepakt. De gemeente had veel meer een sturende en coördinerende rol moeten hebben en bijvoorbeeld de SDD en vrijwilligersorganisaties moeten aanspreken.

Voorafgaand aan de pilot was de verwachting dat de drie deelnemende organisaties samen zouden optrekken. Onze gesprekspartners bij DOOR en Het Vogelnest zijn tevreden over hun onderlinge contact en het doorverwijzen van deelnemers naar elkaar. Ze waren daarnaast druk met verhuizen, verbouwen etc. Hun beider contact met Het Spectrum is in de loop van de tijd steeds minder geworden door de andere benadering en setting van het Spectrum. Het is dan ook niet vreemd dat in de ogen van onze gesprekspartner bij Het Spectrum er ervaringen onvoldoende zijn gedeeld en te weinig van elkaar is geleerd. Ondanks deze kanttekeningen vindt zij dat de gemeente Dordrecht door moet gaan met No Label.

Onderzoeksverantwoording

Er is een drietal methoden gebruikt in dit onderzoek, te weten:

- 1 documenten- en registratie analyses (zie met name de bijlage);
- 2 Interviews met betrokken professionals en begeleiders;
- 3 interviews met leden van de doelgroep

Aan de hand van met name P&C-documenten zijn we nagegaan welke activiteiten zijn ondernomen en welke resultaten zijn geboekt in termen van aantallen deelnemers die zijn bereikt, betrokken, doorgestroomd en vertrokken.

Tijdens de gesprekken met de professionals vroegen wij naar hun aanpak, de in hun ogen behaalde resultaten en de samenwerking met andere partijen.

Interviews met de deelnemers op een No Label locatie werden gevoerd aan de hand van een semi-gestructureerde vragenlijst waarin de betekenis van de No Label voorziening op hun leven centraal stond.

Drs. E.L. Heering
Drs. D.V.J. Massie
BSc M.J. Borst
November 2019

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl

Bijlage

Subsidies voor het No Label project
Geteld en verteld

Stichting DOOR

Aanvraag en verlening subsidie

Met de pilot No Label wil DOOR zich richten op mensen die niet meer mee kunnen komen in de maatschappij; bijvoorbeeld arbeidsgehandicapten, ex-gedetineerden en sociaal geïsoleerde werklozen met een verslavingsachtergrond.

In haar subsidieaanvraag van november 2017 beschrijft DOOR de wijze waarop deelnemers in-, door- en uitstromen. DOOR vertrouwt erop dat veel deelnemers zich via de sociale dienst aanmelden. Naast DOOR wordt de deelnemer ook door de gemeente begeleid, zo is de verwachting. De gemeente onderzoekt "wat de hulpvraag is van de deelnemer en neemt hierop eventuele actie".¹ Onder begeleiding verricht de deelnemer werkzaamheden bij DOOR. Om de pilot vorm te geven vraagt stichting DOOR subsidie aan. Met deze subsidie wil de stichting activiteiten organiseren (Kerst, nieuwjaar, zomer- en eindexamen voor vrijwilligers), een deel van de huur betalen en drie zzp-ers inhuren om de deelnemers te begeleiden.

De gemeente Dordrecht wil maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners vergroten én vitale en zorgzame wijken bevorderen. Omdat de activiteiten van DOOR hieraan bijdragen verleent de gemeente voor 2018 € 70.046 en voor 2019 € 55.046 subsidie. DOOR moet minimaal 100 uur label loze inzet per week realiseren en de samenwerkingspartners van de stichting moeten de samenwerking met minimaal een 7 beoordelen. DOOR wordt gevraagd het aantal No Label deelnemers, het aantal uur label loze inzet en de uitstroom/doorstroom te registreren.

Beoogde resultaten en effecten

Stichting DOOR wil een laagdrempelige voorzieningen in de wijk bieden waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkervaring kunnen opdoen. Doel van No Label is dat geleidelijk weer sprake is van een actief leven voor de deelnemer met een grote(re) portie zelfvertrouwen en geluk.

Gerealiseerde resultaten en effecten

In 2018 hebben 29 No Label deelnemers werkervaring opgedaan, zo komt uit naar voren uit een door DOOR opgestelde evaluatie. Veertien van deze vrijwilligers zijn doorgegroeid of uitgestroomd. Zij doen vrijwilligerswerk, volgen een opleiding of zijn op zoek naar een betaalde baan. Vijf van de veertien vrijwilligers hebben daadwerkelijk een betaalde baan gevonden (bij de bibliotheek, in de zorg, in een café of in een consumentenelektronicawinkel).

DOOR ervaart No Label op hoofdlijnen als enorm positief. De wijze waarop invulling is gegeven aan het project "is menselijk en werkt gewoon".² Wel plaatst DOOR in haar evaluatie van 2018 enkele kanttekeningen (zelf spreekt DOOR over afbreukrisico's). Een No Label deelnemer vraagt veel aandacht, ook van 'gewone' vrijwilligers. Omdat dit energie kost, haken 'gewone' vrijwilligers soms af. DOOR streeft daarom naar een 50/50 verhouding van personen met (No Label vrijwilligers) en personen zonder ('gewone' vrijwilligers) een rugzakje.

¹ Subsidieaanvraag, DOOR, ongedateerd.

² Evaluatie No Label 2018, DOOR, 14 januari 2019.

Het Vogelnest

Aanvraag en verlening subsidie

Met het No Label project wil het Vogelnest zich richten op mensen met en zonder indicatie. Onder andere vluchtelingen, herintreders en stagiaires. Omdat de doelgroep kwetsbaar is, zullen beroepsprofessionals de kandidaten begeleiden. Zij bewaken het reilen en zeilen van het project.

De gemeente Dordrecht wil maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners vergroten én vitale en zorgzame wijken bevorderen. Omdat de activiteiten van het Vogelnest hieraan bijdragen verleent de gemeente voor 2018 € 112.868 voor buurtwerk en No Label plekken samen. In het kader van de No Label pilot dient het Vogelnest op een laagdrempelige en regelarme wijze dagbesteding te realiseren, "op maat, passend bij de mogelijkheden van de deelnemer en onder deskundige begeleiding".³ Per week moet het Vogelnest minimaal 100 uur label loze inzet realiseren en de samenwerkingspartners van de ontmoetingsplek moeten de samenwerking met minimaal een 7 beoordelen.

Beoogde resultaten en effecten

De No Label werkplekken bieden deelnemers de mogelijkheid tot zelfontplooiing. Door vrijwilligerswerk te verrichten ontmoeten de deelnemers andere mensen, ervaren zij waardering en kunnen zij de regie over hun eigen ontwikkeling terugpakken. Door samen vrijwilligerswerk te verrichten, zal de afstand tot de maatschappij en arbeidsmarkt voor de doelgroep worden verkleind. Echter, "toeleiding naar werk is een pré, maar geen must".⁴

"Het project is een succes als het niet meer weg te denken is uit de buurt en de positieve gezondheid van de deelnemers duidelijk is toegenomen. Bijvoorbeeld doordat zij niet meer thuiszitten of aan een betaalde baan zijn gekomen." Bron: Plan labelloze plekken in de Vogelbuurt en Dordrecht, ongedateerd.

Gerealiseerde resultaten en effecten

In 2018 hebben 39 deelnemers werkervaring opgedaan in de koffiebar, zo blijkt uit de Registratie/Verantwoording No Label 2018.⁵ Het Vogelnest heeft 2.338 uur labelloze inzet gerealiseerd. Dat is een gemiddelde inzet per deelnemer van 1 uur per week. Het No Label project maakt deelnemers zelfverzekerder en leidt ertoe dat zij zich (meer) gewaardeerd voelen. Wel plaatst het Vogelnest begin 2019 een aantal kanttekeningen bij de behaalde resultaten. De samenwerking met het sociaal wijkteam verloopt moeizaam. Er is binnen het sociaal wijkteam geen vast aanspreekpunt en de professionals van het wijkteam verwijzen deelnemers koud door. Uit het gesprek met coördinator I.S. lijkt daar in oktober 2019 geen sprake meer van. Bovendien zijn de doorstroom mogelijkheden binnen No Label beperkt. Deelnemers van het Vogelnest zijn niet doorgestroomd naar het Spectrum en vice versa. "De samenwerking met Het Spectrum is in 2018 minimaal geweest".⁶

³ Subsidieverlening 2018, gemeente Dordrecht, 14 november 2017.

⁴ Plan labelloze plekken in de Vogelbuurt en Dordrecht, ongedateerd.

⁵ Bron: Elders in de verantwoording wordt over 26 deelnemers gesproken.

⁶ Inventarisatie van de risico's- No Label 2018, het Vogelnest, ongedateerd.

Het Spectrum

Beoogde resultaten en effecten

Het Spectrum wil jaarlijks 20 à 30 mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, die vrijwilligerswerk doen in de plinten, onder deskundige begeleiding arbeidsvaardigheden laten ontwikkelen, ritme en structuur op laten doen en waar mogelijk de kansen op betaald werk vergroten. De zorgorganisatie verwacht dat de SDD en de samenwerkingspartners (waaronder DOOR en het Vogelnest) deze kandidaten toe leidt. Over het verloop van het project wil de zorgorganisatie frequent met de gemeente overleggen.

"Het Spectrum begeleidt medewerkers op de werkplekken en zorgt waar mogelijk voor ontwikkeling en doorstroom van medewerkers" Bron: Evaluatie Sterrenwiel, het Spectrum, juni 2019.

Aanvraag en verlening subsidie

De gemeente Dordrecht wil maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners vergroten én vitale en zorgzame wijken bevorderen. Omdat de No Label pilot bijdraagt aan deze gemeentelijke doestellingen, verleent de gemeente voor zowel 2018 als 2019 € 55.000 aan de zorgorganisatie. Van het Spectrum wordt verwacht dat deze zorgdraagt voor de begeleiding van No Label kandidaten en waar mogelijk, zorgt voor ontwikkeling en doorstroom.⁷

Gerealiseerde resultaten en effecten

Tot 1 februari 2019 hebben 46 vrijwilligers werkervaring opgedaan in de plinten.⁸ Deze vrijwilligers werken in de keuken, het restaurant, de spoelkeuken of achter de kassa. Een deel van deze vrijwilligers is afkomstig van DOOR en het Vogelnest, zo staat in de evaluatie Sterrenwiel.⁹ Het Vogelnest heeft hier een andere kijk op. In haar inventarisatie van de risico's- No Label 2018 stelt zij dat tussen het Vogelnest en het Spectrum geen uitwisseling van deelnemers heeft plaatsgevonden.

De totale inzet was 11.960 uur. Dat is een gemiddelde inzet per vrijwilliger van 5 uur per week. Eén vrijwilliger is doorgestroomd naar betaald werk, zo blijkt uit een document waarin het Spectrum de stand van zaken uiteenzet. De zorgorganisatie plaatst in ditzelfde document een kritische kanttekening. Een aantal No Label kandidaten bleek te kampen met psychische en/of verslavingsproblematiek. Het was lastig om met deze kandidaten afspraken te maken. Het Spectrum heeft daarom van zeven kandidaten afscheid moeten nemen (uitstroom wegens ongepast gedrag).

⁷ Herzien besluit subsidieverlening pilot no label 2017, 2018 en 2019, gemeente Dordrecht 13 december 2018.

⁸ Stand van zaken no label project, het Spectrum, 21 februari 2019.

⁹ "Er wordt samengewerkt met de andere pilots labelloze plekken [...] door medewerkers bij elkaar te plaatsen. Op andere ontmoetingsplekken hebben wij inderdaad medewerkers van DOOR en het Vogelnest geplaatst, echter niet in het Sterrenwiel". Zie Evaluatie Sterrenwiel, het Spectrum, juni 2019.